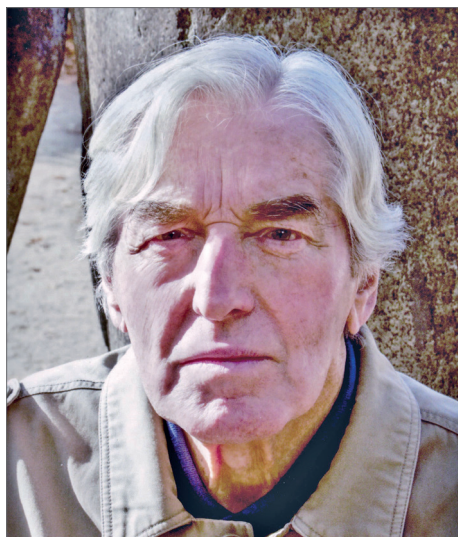

KRONIKA

Osmdesát pět let Bořivoje Nechvátala

Bořivoj Nechvátal. Foto H. Toušková.

Dne 4. ledna letošního roku se dožil osmdesáti pěti let PhDr. Bořivoj Nechvátal, CSc., emeritní vedoucí vědecký pracovník Archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Praze. Narodil se v Berlíně, kde jeho otec působil jako pracovník Ministerstva zahraničí na československém konzulátu. Po obsazení republiky v roce 1939 se rodina přestěhovala do Prahy. V roce 1941 se stal žákem obecné školy v Praze – Střešovicích. Později navštěvoval gymnázium a středoškolská studia završil v roce 1953 maturitou na Reálném gymnáziu v Praze – Karlíně.

Jeho zájem o historii se projevil již v době gymnaziálních studií, kdy pracoval jako brigádník na výzkumu Strahovského kláštera u D. Líbala. V letech 1953–1958 studoval historii a prehistorii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Prehistorii studoval u J. Filipa, J. Eisnera a R. Turka a historii především u F. Grause, F. Kavky, F. Kutnara, J. Havránka

a J. Polišenského. V době fakultních studií pracoval také po několik sezón na archeologickém výzkumu v Sekance, zaniklém městečku Ostrovského kláštera nad soutokem Sázavy a Vltavy. Výzkum vedl M. Richter, kterého Bořivoj Nechvátal na výzkumu opakovaně zastupoval. Ještě během studií od 3. ročníku, od roku 1956, pracoval na poloviční úvazek u PhDr. I. Borkovského, DrSc., na výzkumu Pražského hradu. Po dokončení studia v roce 1958 dostal nabídku místa asistenta u prof. F. Kavky, rovněž také u PhDr. J. Janáčka, DrSc., z Historického ústavu ČSAV. Nakonec získal na konkurz místo v Archeologickém ústavu ČSAV v Praze.

Jubilantův vědecký záběh je mimořádně široký. Věnoval se studiu středověkého skla, dlaždic, tvrzím a hrádkům, raně středověkým pohřebištím a především dlouhodobě komplexnímu poznání Vyšehradu. Nejprve prováděl Bořivoj Nechvátal záchranné práce, později větší výzkumy – mimo jiné středověkých tvrzí v Ervenicích u Mostu (1960–1961), později slovanského hradiště v Branišovicích u Českých Budějovic (1962), středověké tvrze v Tleskách u Rakovníka (1962) či středověkých studní a odpadních jímek v Plzni (1963). Vedl dlouhodobý výzkum v Radomyšli u Strakonice, kde zjistil rozsáhlé raně středověké pohřebiště (přes 1 000 hrobů). V této lokalitě byla nejstarší johanitská kurie v českých zemích v sousedství původně románského kostela (1963–1968). Výzkum byl systematicky zpracován v monografii *Radomyšl. Raně středověké pohřebiště* (1999). Dále pracoval na výzkumu slovanského hradiště v Šárce (1967), raně středověkého pohřebiště ve Vrbně u Mělníka (1969–1970), středověkého kostela sv. Markéty ve Strakonici, na výzkumu v poloze „Tomanovna“ v Radomyšli (1999–2002) aj.

V rámci problematiky své specializace slovanské a středověké archeologie publikoval na 340 článků a studií, z toho 16 monografických tematických prací. Jeho práce vyšly v Rakousku, Francii, USA, Německu, na Ukrajině aj. Z jeho diplomové práce z roku 1958 vycházela studie *Hospodářské postavení Loun v polovině 16. století*, otištěná ve Sborníku archivních prací (16, 1966), věnovaná především hmotné kultuře. Podobně byly zaměřeny publikace o skle (PA 1967) a dlaždicích (PA 1970), zpracované spolu s D. Hejdovou. Jeho práce měly ohlas nejen u domácí

odborné veřejnosti, ale též u zahraniční. Studie o skle se staly základem nového studia dějin skla v českých zemích a umožnily díky velkému počtu semikvantitativních spektrálních analýz poprvé ve velkém měřítku rozlišení středověkého skla v Čechách a v sousedních zemích, především v Německu. Práce má dosud velký citační ohlas v evropské archeologické literatuře. Na doporučení amerického prof. P. N. Perrota z Muzea skla v Corningu, New York, vyšla v rozšířené verzi obohacená o sklářské hutě z období Karla IV. a z druhé poloviny 14. století v prestižním sborníku *Journal of Glass Studies* (XII, N. Y.). dalších prací je nutno uvést zevrubnou monografii o dlaždicích, která zpracovává téma systematicky do konce 13. století a uvádí soupis typů a katalog nálezů. Hmotné kultuře městského prostředí byla věnována práce *Středověká studna v Plzni – Solní ul.* (1976), která přinesla informace o cenných nálezech keramiky, skla, textilu, dřeva, kůže, ale i nálezech paleobotanických, osteologických aj.

Monografie *Vyšehrad* (1976), vydaná nakladatelstvím Odeon, přinesla komplexní pohled na tuto významnou národní kulturní památku a shrnula výsledky deseti let nového výzkumu Vyšehradu. Práce byla prvním novodobým pojednáním o lokalitě, již se jubilant systematicky věnuje až doposud, a zásadním způsobem přispěla k popularizaci jeho vědeckých poznatků. Z dalších je nutno uvést *Průvodce vyšehradským hřbitovem* (1981; 1991); *Vyšehrad. Stručný průvodce* (1983), napsaný ve stylu edice Památníky naší minulosti a obsahující hutný přehled dějin a popis hradu včetně výsledků patnácti let výzkumu. V edici Církevní památky řízené M. Pojslem vyšel *Kapitulní chrám sv. Petra a Pavla* (1995; 2000², doplněné a rozšířené vydání).

Se svým spolužákem z karlínského gymnázia F. Kašičkou publikoval převážně studie k stavebnímu vývoji Vyšehradu a středověkých tvrzí, hradů a hrádků: *Radomyšl – proměny městečka* (1983) a *Loket* (1983), vydaný nakladatelstvím Odeon v edici věnované městským památkovým rezervacím. Je velká škoda, že autoři z časových důvodů nevydali v této ediční řadě titul Prachatice, i když na publikaci byla řádná smlouva, výzkum objektů byl z více než 80 % dokončen. Problematice středověkých a raně novověkých menších panských sídel autoři věnovali knihy *Tvrze a hrádky na Strakonicku* (1986); *Tvrze a hrádky na Prachaticku* (1990); *Hrady, hrádky a tvrze na Písecku* (1995) – stať o hradech v této knize byla dílem T. Durdíka. Druhé vydání práce *Hrady, hrádky a tvrze na Strakonicku, Blatensku a Vodňansku* (2014) bylo podstatně rozšířeno nejen o hrady, ale o celou řadu dalších lokalit a o početná vyobrazení. Uvažovaná publikace *Tvrze a hrádky na Českokrumlovsku* nenašla své nakladatelství. Z této etapy prací se vymyká práce *Vyšehrad z pohledu věků* (1985), která shromáždila ikonografický materiál a první fotografie Vyšehradu.

Dlouholetý výzkum v Radomyšli vedl jubilanta k navázání úzkého vztahu s tímto městem, který si udržuje doposud. Společně se starostou Radomyšle Ing. J. Karešem založil v roce 1991 *Nadaci historie Radomyšle* a vydal z pozůstalosti zdejšího rodáka dr. B. Lifky (1900–1987) jeho životní dílo *Radomyšl. Dějiny jihočeského městečka a jeho okolí* (1993). V práci jsou zahrnuty malé dějiny Suverenního řádu maltézských rytířů. Těto lokalitě je věnována také nejnovější autorova publikace *Z dějin Radomyšle* (2019), která vychází u příležitosti stého výročí vzniku Československa, a vydal ji městys Radomyšl. Zpracovává dějiny obce v přehledu od pravěku přes rozsáhlý výzkum mladohradištního pohřebiště, renesanci a baroko až po vznik samostatného státu v roce 1918.

V roce 1966 se Bořivoj Nechvátal stal z pověření tehdejšího ředitele AÚ ČSAV J. Filipa vedoucím archeologického výzkumu na Vyšehradě, na němž pracuje doposud. Určitá skepse, že je lokalita zničena barokní fortifikací, se již v prvním roce výzkumu (1968) ukázala jako zcela mylná. U východní branky vyšehradského hřbitova bylo ve složitých podmínkách zjištěno kněžiště druhé hlavní baziliky přemyslovského státu založené prvním českým králem Vratislavem II. (1061–1092). Stavba měla rozměry 53 × 17 m. Komplex kapitulního kostela dosáhl koncem 14. století podle výsledků archeologického výzkumu délky 110 m a byl jednou z největších sakrálních staveb předhusitské Prahy. Při revizním výzkumu v bazilice sv. Vavřince byla nalezena předrománská stavba křížového půdorysu, datovaná do poslední třetiny 10. století, vybudovaná na „zeleném drnu“. Upřesnění půdorysu v podobě trikonchy bylo provedeno v letech 2011, 2014 a 2018 pod vedením L. Varadzina, kdy byly odkryty pozůstatky tří apsid.

Ve spolupráci s Muzeem hlavního města Prahy připravil Bořivoj stálou expozici *Dějiny NKP Vyšehrad* (1970–1995), kterou za dobu jejího trvání navštívilo na 340 tisíc návštěvníků. S muzeem také v roce 2006 připravil novou stálou expozici *Historické podoby Vyšehradu*. V roce 1974 uspořádal společně se Správou NKP Vyšehrad výstavu *Vyšehrad v obraze staletí*, která shromáždila soubor starých vyobrazení Vyšehradu. Z dalších výstav jmenujme *Vyšehrad ve fotografii A. Kleibla* (1995), k osmdesátinám tohoto fotografa..

Vyšehradské téma také dominovalo v autorově cenné spolupráci s filmem. S J. Jahnem se podílel na díle *První český král* (1984). Z dalších prací pro film je to cyklus V. Polesného *Toulky po Praze* (1984–1987) a středometrážní film *Vyšehrad*. V roce 1992 jubilant založil společně s Královskou kolegiátní kapitulou sv. Petra a Pavla sborník *Královský Vyšehrad*, který přinesl na 100 studií a článků z dějin Vyšehradu. Jeho dlouholeté působení na Vyšehradě mu v odborných kruzích vyneslo přívzvisko „kníže vyšehradské“.

Významná byla jubilantova společenská aktivita v době totalitního režimu. Společně s R. Turkem se mu podařilo zabránit vystěhování cenné knihovny Vyšehradské kapituly mimo Prahu. V letech 1984–1987 byl vyšetřován StB, doma i na pracovišti mu byl odposloucháván telefon a prohlížena pošta. Společně se svou ženou, doc. MUDr. A. Lobovskou, CSc., se obětavě angažoval proti záměru zrušit Památky archeologické, jeden z nejstarších archeologických časopisů na evropské pevnině (1854), jež prosazovali někteří členové ČSAV, a tento pokus se tak podařilo překazit.

V roce 1995, když přesluhoval pět roků, odešel do důchodu. Pracoval ale dále, získal dva granty Ministerstva kultury, uzavřel dvě menší hospodářské smlouvy a získal dva granty Grantové agentury České republiky. Od roku 2001 přednáší na Západočeské univerzitě v Plzni na Fakultě humanitních studií (dnes Fakulta filozofická), v kurzu Středověká archeologie Prahy.

Plně se soustředil na zpracování svých výzkumů na Vyšehradě. Výsledkem byla obsáhlá trilogie *Kapitulní chrám sv. Petra a Pavla. Archeologický výzkum* (2004); *Rotunda sv. Martina a bazilika sv. Vavřince. Archeologický výzkum* (2009); *Vyšehrad. Knížecí a královská akropole. Svědectví archeologie* (2015). Na zpracování pravěkých nálezů se podílel V. Moucha a nálezů středověkých L. Varadzin. Jednotlivé svazky byly kladně hodnoceny v odborném tisku. Na dokončení závěrečného svazku jubilant zorganizoval dárcovskou sbírku a získal 752 tisíc korun českých od jednotlivců a institucí.

Jeho práce v Radomyšli a především na Vyšehradě byla oceněna 19. června 1998 v Římě vysokým vyznamenáním Croix de l'Ordre „Pro Merito Melitensi“ generála Suverenního řádu maltézských rytířů. V souvislosti s životním výročím mu byla v letošním roce udělena medaile A. Podlahy za archeologický výzkum Vyšehradu pražským arcibiskupem a českým primasem kardinálem Dominikem Dukou OP.

Ve snaze po komplexním poznání zkoumaných lokalit Bořivoj Nechvátal vždy dbal na harmonické využití archeologických a písemných pramenů, poznatků z oblasti dějin umění a stavebněhistorických průzkumů.

Z jubilantových osobních vlastností je třeba vyzdvihnout jeho pozoruhodnou schopnost vést jednání s lidmi, velkorysost a vstřícnost. Samostatnou kapitolu pak představuje jeho dlouholetý přehled o životních osudech jak mnoha kolegů z oboru, tak dalších osob, které měly s archeologií či zkoumanými lokalitami něco společného, jež dokáže podávat s mnoha podrobnostmi, ale vždy s náležitým taktem. Výzvy k sepsání svých pamětí však bohužel zatím nevyslyšel.

Ad multos annos.

Jiří Varhaník

Bibliografie PhDr. Bořivoje Nechvátala, CSc., za léta 2005–2019

(Předchozí bibliografie byly uveřejněny v AR XLVII, 1995, 163–170, a v AR LVI, 2004, 884–886, výběrová bibliografie v AH 40, 2015, 301–305.)

276. Rotunda sv. Martina na Vyšehradě – Die St. Martin Rotunde in Prag-Vyšehrad, AH 30, 2005, 351–358.
277. Životní jubileum Františka Kašičky, PRP 12, č. 1, 2005, 129–130.
278. Středověké dlažby v bazilice sv. Petra a Pavla na Vyšehradě – Mittelalterliche Pflaster in der St. Peter und Paul Basilika in Vyšehrad, AH 31, 2006, 413–425.
279. Neznámý typ středověké hrnčířské značky z Vyšehradu – Ein unbekannter Typ der mittelalterlichen Töpfermarke von Prag-Vyšehrad, AH 31, 2006, 427–432.
280. Vyšehrad v době Karla IV. (1316–1378) – Der Vyšehrad zur Zeit Kaiser Karl IV. (1316–1378), AVJČ 19. Jubilejní sborník k 60. narozeninám Jiřího Fröhlicha, 2006, 225–240.
281. Zemřel Miloš Šolle (1916–2004), AH 31, 2006, 445–446.
282. K poznání raněstředověké baziliky sv. Vavřince na Vyšehradě – Die frühmittelalterliche St.-Laurentius-Basilika auf dem Vyšehrad, AH 32, 2007, 405–429.
283. Zemřel Adrian Vallašek (1934–2007), CB 11, 2007, 627–630.
284. Slovanské hradiště v Branišovicích – Der slawische Burgwall von Branišovice, AVJČ 20. Jubilejní sborník k 60. narozeninám PhDr. Jana Michálka, 2007, 385–399.
285. Knížecí a královská akropole na Vyšehradě. Stručný nástin poznání – Die fürstliche und königliche Akropolis auf Vyšehrad. Kurze Zusammenfassung der Erkenntnisse, SbNM A LXI. Sborník Jarmile Háskové k 70. narozeninám, 2007, 15–20 (et L. Hrdlička).
286. K archeologickému poznání baziliky sv. Vavřince na Vyšehradě – Towards an archaeological understanding of St Lawrence's Basilica at Vyšehrad – Zum archäologischen Verständnis der St.-Laurentius-Basilika auf dem Vyšehrad. In: Královský Vyšehrad III., 243–278. Kostelní Vydří 2007.
287. Seminář – Přemyslovci a Vyšehrad, AH 32, 2007, 527–528.
288. K demografii raně středověkých pohřebišť v Čechách na příkladu Radomyšle u Strakonice – Zur Demographie frühmittelalterlicher Gräberfelder in Böhmen am Beispiel von Radomyšl bei Strakonice, AH 33, 2008, 399–418 (et M. Blajerová).
289. Digitální model terénu slovanského hradiště v Branišovicích u Českých Budějovic – Das digitale Geländemodell des slawischen Burgwalls von Branišovice bei České Budějovice, AVJČ 21, 2008, 247–257 (technická spolupráce M. Křemen).
290. Renesanční sklepy v Radomyšli u Strakonice – Renaissancezeitliche Keller in Radomyšl bei Strakonice, AVJČ 21, 2008, 317–322.
291. Kodex vyšehradský. Korunovační evangelistař prvního českého krále, AH 33, 2008, 577–578 (recenze).
292. Rotunda sv. Martina a bazilika sv. Vavřince na Vyšehradě. Archeologický výzkum – The Rotunda of St. Martin and the Basilica of St. Lawrence at Vyšehrad. Archaeological excavations – St.-Martins-Rotunde und St.-Laurentius-Basilika auf dem Vyšehrad. Die Ausgrabung. Praha, Archeologický ústav AV ČR Praha, v. v. i., 2009. 432 s. (et al.).
293. Archeologický výzkum kostela sv. Markéty ve Strakonici – Die archäologische Untersuchung der Kirche St. Margarethe in Strakonice, AH 34, 2009, 775–792.
294. Vzpomínka na Ivana Borkovského (8. 9. 1897 – 17. 3. 1976), AH 34, 2009, 864–866.
295. Blahopřání Miroslavě Blajerové, AR LXI, 2009, 145–146 (et J. Princová, J. Likovský, M. Drašnarová).
296. Ivan Borkovskij – vydatnyj českyj archeoloh. In: Istorija v školach Ukrajiny 3, 38–41. Kyjiv 2010.
297. K výzkumu předrománské sakrální stavby na Vyšehradě – Zur Grabungsuntersuchung des vorromanischen Sakralbaus auf dem Vyšehrad. In: Zaměřeno na středověk. Zdeňkovi Měřinskému k 60. narozeninám, 267–279, 794–796. Praha 2010.
298. Záchraný výzkum v poloze tzv. „Tomanovny“ na raně středověkém pohřebišti v Radomyšli u Strakonice – Die Rettungsgrabung in der sog. Lage „Tomanovna“ auf dem frühmittelalterlichen Gräberfeld in Radomyšl bei Strakonice, AH 35, 2010, 121–134.

299. Atomová absorpční analýza denárového depotu z raně středověkého pohřebiště z Vrbna u Mělníka. Památce Jarmily Háskové 1936–2008 – Die Atomabsorptionsanalyse eines Denardepos aus einem frühmittelalterlichen Gräberfeld in Vrbno bei Mělník, AH 35, 2010, 451–461 (technická spolupráce F. Bek, VI. Sychra).
300. Zemřela Dagmar Hejdová (1920–2009), AH 35, 2010, 481–482.
301. Zemřel fotograf české a moravské archeologie Alois Kleibl (1915–2009), AH 35, 2010, 482–483.
302. Archeologické výzkumy v historickém areálu Vyšehradu, Stavebnictví 4, č. 1, 2010, 68–73.
303. K středověkému opevnění Vyšehradu – Zur mittelalterlichen Befestigung des Vyšehrad, AH 36, 2011, 193–221.
304. Seminář – 940 let Královské kolegiální kapituly sv. Petra a Pavla na Vyšehradě, AH 36, 2011, 632–633.
305. Od středověkého opevnění Vyšehradu k raně barokní citadele – Vyšehrad: from a medieval fortification to an early Baroque citadel – Zur mittelalterlichen Befestigung Vyšehrad. In: Královský Vyšehrad IV, 219–283. Praha 2012.
306. Anton Otte – Moje cesta na Vyšehrad (s proboštem Mons. A. Ottem rozprávěl B. Nechvátal). In: Královský Vyšehrad IV, 452–454. Praha 2012.
307. Seminář – 940 let Královské kolegiální kapituly sv. Petra a Pavla na Vyšehradě – A Seminar – 940 years of the Royal Collegiate Chapter of Saints Peter and Paul at Vyšehrad – Seminar – 940 Jahre Königliches Kollegiatskapitel St.-Peter-und-Paul auf dem Vyšehrad. In: Královský Vyšehrad IV, 466–473. Praha 2012.
308. Záchranný archeologický výzkum na raně středověkém hradišti v Šárce – Die archäologische Rettungsgrabung auf dem frühmittelalterlichen Burgwall in Šárka, AH 37, 2012, 401–418 (technická spolupráce J. Novák, J. Zavřel).
309. Radiouhlíkové datování raně středověkého pohřebiště v Radomyšli u Strakonice – Radiokohlenstoffdatierung des frühmittelalterlichen Gräberfeldes in Radomyšl bei Strakonice, AH 37, 2012, 497–505 (et P. Stránská, I. Světlík).
310. Zemřel kriminalista a přítel archeologů Josef Posekaný (1932–2012), Výběr. Časopis pro historii a vlastivědu jižních Čech 49, 2012, 279–280.
311. Životní jubileum Jarmily Princové-Justové, AR LXIV, 2012, 366–367 (bibliografie M. Drašnarová).
312. Hrad Střela u Strakonice a jeho osudy – Burg Střela bei Strakonice und ihre Schicksale, Acta historica Neosoliensia 15, č. 1–2. K životnímu jubileu Marty Mácelové, 2012, 210–222 (et F. Kašička).
313. Jubileum Jarmily Princové-Justové, AH 37, 2012, 809–810.
314. Nové poznatky o předrománském kostele centrální dispozice na Vyšehradě. Předběžná zpráva – Der Fund einer vorromanischen Kirche zentraler Anordnung in Prag-Vyšehrad. Vorläufiges Bericht, PRP 19, č. 2, 2012, 170–176 (et L. Varadzin).
315. Knižecí a královská akropole na Vyšehradě. Přehled výzkumu a problematiky – Die Fürsten- und Königsakropolis auf dem Vyšehrad. Forschungslage und Abriss der Problematik, AH 38, 2013, 139–156.
316. Padesát let od objevu raně středověkého pohřebiště v Radomyšli u Strakonice, AVJČ 26, 2013, 332–341.
317. Životní jubileum Václava Mouchy, AR LXV, 2013, 918–920 (et M. Zápotocký, bibliografie M. Drašnarová).
318. Co ukrývá Vyšehrad, Živá historie, červen 2013, 56–59 (s B. Nechvátalem a L. Varadzinem rozhovovala A. Poláčková).
319. Hrady, hrádky a tvrze na Strakonicku, Blatensku a Vodňansku – Castles, small castles and strongholds in the Strakonice, Blatná and Vodňany regions – Burgen, Kleinburgen und Festungen in den Regionen Strakonice, Blatná und Vodňany. Strakonice, Muzeum středního Pootaví, 2014. 630 s. + 1 mapa (et F. Kašička).
320. Historie a současná obnova archeologického areálu s bazilikou sv. Vavřínce v prostoru NKP Praha-Vyšehrad – History and current renovation of the archeological complex of the St. Lawrence Basilica in Prague's Vyšehrad, ZPP 74, 2014, 3–11, 78 (et I. Boháčová).
321. Ze stavebního vývoje hradu ve Strakonících – Zur baulichen Entwicklung von Burg Strakonice, AH 39, 2014, 519–537 (et F. Kašička).
322. Jubileum JUDr. Jiřího Varhaníka, AH 39, 2014, 739–743 (s výběrovou bibliografií).
323. Objev na Vyšehradě, Lidové noviny, Magazin Pátek, 5. 9., č. 36, 2014, 6–11 (s B. Nechvátalem rozhovovala M. Frajtová).

324. Monumentální předrománská sakrální stavba na Vyšehradě – Archaeological find of a church at Vyšehrad, *Akademický bulletin* 11, 2014, 10–12, 32 (et L. Varadzin).
325. Středověký poutní odznak z Vyšehradu – Das mittelalterliche Pilgerabzeichen aus Vyšehrad. In: VVM 66. Archeologie a vlastivěda. PhDr. Pavlu Michnovi k sedmdesátým narozeninám – Supplementum 2, 113–122. Brno 2014.
326. Vyšehrad. Knížecí a královská akropole. Svědectví archeologie – The princely and royal acropolis. The testimony of archaeology – Die fürstliche und königliche Akropolis. Das Zeugnis der Archäologie. Praha, Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i., 2015. 959 s. + 3 plány (et V. Moucha, L. Varadzin et al.).
327. K interpretaci archeologického výzkumu baziliky sv. Petra a Pavla na Vyšehradě – Zur Interpretation der archäologischen Untersuchung der St. Peter-und-Paul-Basilika auf dem Vyšehrad (Prager Hochburg), *AH* 40, 2015, 639–659.
328. Další etapa výzkumu vyšehradského kostela centrálního půdorysu – Weitere Etappe der Erforschung der Kirche mit zentralen Grundriss auf Vyšehrad in Prag. In: Archeologické výzkumy v Čechách 2014. *ZČAS Supplément* 97, 39. Praha 2015 (et L. Varadzin).
329. František Kašička osmdesátníkem, *AH* 40, 2015, 957–959.
330. Plány Vyšehradu v Národní knihovně v Paříži – Die Pläne des Vyšehrad in der Pariser Nationalbibliothek, *AH* 41, 2016, 229–242.
331. Před sto lety se narodil Miloš Šolle (1916–2016), *AH* 41, 2016, 565–566.
332. Zemřel JUDr. Milan Princ (1926–2016), *ZPP* 76, 2016, 554–556 (bibliografie L. Šlesingerová).
333. Dvě zaniklé středověké osady u Radomyšle (okres Strakonice). Památce Bohumíra Lifky (1900–1987) – Zwei mittelalterliche Siedlungswüstungen bei Radomyšl (Bezirk Strakonice). Dem Gedenken an Bohumír Lifka (1900–1987), *AH* 42, 2017, 773–787.
334. K johanitské kurii v Radomyšli u Strakonice – Zur johannitischen Kurie in Radomyšl bei Strakonice, *AH* 43, 2018, 163–185.
335. Zemřel Ladislav Hrdlička (1933–2018), *AH* 43, 2018, 311–313.
336. Vzácné životní jubileum Miroslavy Blajerové, *AH* 43, 2018, 585–586 (et J. Princová).
337. „Je třeba být sústavný a mať snahu uzatvárať veci, dokončovať ich.“ Rozhovor s archeológom Bořivojom Nechvátalom, *Kultúrne dejiny* 9, č. 1, 2018, 82–89 (s B. Nechvátalem rozmlouvali M. Holeščák a J. Nemeš).
338. Z dějin Radomyšle – From the history of Radomyšl. Vydáno u příležitosti stoletého výročí vzniku samostatného Československa. Radomyšl, Městys Radomyšl, 2019, 87 s. + 66 obr. (s příspěvkem J. Michálka).
339. K počátkům hradu ve Strakonících. Památce Václava Mencla (1905–1978) – Zu den Anfängen der Burg in Strakonice. Zum Gedenken an Václav Mencl (1905–1978), *AH* 44, 2019, 607–625.
340. An unexpected pre-Romanesque architecture at Prague-Vyšehrad, Czech Republic, *Byzantinoslavica* (v tisku, et L. Varadzin).
341. Vyšehrad. Sídlo českých knížat a králů (v přípravě, et L. Varadzin).
342. Tři případy akademika J. Böhma (1901–1962). I. Borkovský – V. Budinský-Krička – L. Kraskovská, *AH* 45, 2020 (v tisku).
343. Zvony, zvonice a zvonkohra na Vyšehradě, *AH* 45, 2020 (v tisku).
344. Vyšehrad a Popelka Biliánová (1862–1941), *AH* 46, 2021 (v přípravě).

Z bibliografie jsou vynechány recenze a zprávy ve Výzkumech v Čechách a v Pražském sborníku historickém.

Sestavily M. Drašnarová a L. Šlesingerová.